

Prof.zw.dr hab.Anna Walaszek-Pyziół

R E C E N Z J A

dorobku naukowego,dydaktycznego,popularyzatorskiego oraz organizacyjnego Pana dra Michała Domagały (związku z wnioskiem o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego)

A.Uwagi ogólne

1.Opublikowany po uzyskaniu stopnia naukowego dorobek naukowy habilitanta jest znaczący.Obejmuje on autorstwo, bądź współautorstwo 23 artykułów oraz autorstwo bądź współautorstwo 7 opracowań typu katalogów zbiorów,dokumentacji prac badawczych itp. Jest on także autorem interesującej i wartościowej monografii p.t.*Bezpieczeństwo energetyczne.Aspekty administracyjno-prawne* (Lublin 2008),która stanowi zmodyfikowaną wersję rozprawy doktorskiej.

2.Głównym przedmiotem zainteresowań badawczych Pana dra Domagały

jest prawo energetyczne, a więc stosunkowo „młoda” dziedzina prawa o istotnym znaczeniu teoretycznym i praktycznym. Lwia część publikacji habilitanta odnosi się do tej właśnie dziedziny. Jednakowoż podkreślić należy i wysoko ocenić fakt, iż twórczość naukowa habilitanta obejmuje także prace dotyczące prawa o postępowaniu administracyjnym oraz prawa o postępowaniu sądowo-administracyjnym.

3. Publikacje habilitanta stoją ogólnie na merytorycznie wysokim poziomie. Są one zawsze prawidłowo skonstruowane, oparte o pełną literaturę i orzecznictwo, które autor wykorzystuje w sposób samodzielny i krytyczny. Ponadto, w zdecydowanej większości zawierają one w swej treści samodzielne, ogólnie wartościowe ustalenia i wnioski o charakterze autorskim stanowiące „wartość dodaną” dla rozwoju nauki prawa, zwłaszcza prawa energetycznego. O ich wartości świadczy fakt, iż są bardzo często cytowane w pracach innych autorów.

B. Ocena rozprawy habilitacyjnej

1. Jako główne osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę wniosku o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego Pan dr Domagała wskazał monografię p.t. *Obowiązek współpracy gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych* (Lublin 2016). Jest to pierwsze w literaturze polskiej opracowanie monograficzne poświęcone temu tematowi. To obszerne, prawidłowo skonstruowane opracowanie składa się z sześciu rozdziałów, z których każdy jest opatrzony wnioskami końcowymi.

2. Oceniając to opracowanie należy w pierwszej kolejności stwierdzić, iż jego

autor w sposób całkowicie prawidłowy zdefiniował zagadnienie naukowe (tezę badawczą) będące przedmiotem jego rozważań. Całkowicie zgadzam się z jego poglądem, iż obowiązek współdziałania przedsiębiorstw energetycznych jest ich powinnością w zakresie realizacji interesu publicznego, którego treść wpisuje się w „misję administracji publicznej”. Należy dodać, iż omawiany obowiązek jest jednym z głównych instrumentów realizacji ustawowych celów zapisanych w ustawie-Prawo energetyczne.

W kolejnych rozdziałach swojej monografii autor dogłębnie przeanalizował istotę i konkretne przejawy realizacji tego obowiązku zwracając uwagę na kwestie funkcji i skuteczności poszczególnych unormowań prawnych dotyczących omawianego przez siebie tematu.

3. W rozdziale pierwszym autor – wychodząc ze słusznego założenia, iż obowiązek współdziałania jest obowiązkiem publicznoprawnym przedsiębiorstw energetycznych – dokonał wnikliwej analizy samego pojęcia „obowiązku publicznoprawnego”. Zawarte w tym rozdziale wywody stanowiły konieczną, a zarazem dogodną podstawę dla rozważań zamieszczonych w kolejnych rozdziałach. Niejako dalszym ciągiem rozważań zawartych w rozdziale pierwszym są wywody zawarte w rozdziale drugim, w którym autor uwypuklił szczególne cechy obowiązku współpracy przedsiębiorstw energetycznych jako rodzaju obowiązku publicznoprawnego.

O ile pierwsze dwa rozdziały rozprawy miały charakter ogólnego (niezbędnego) wprowadzenia, o tyle rozdział trzeci poświęcony został omówieniu funkcji obowiązku współpracy na tle konkretnej ustawy t.j. ustawy-Prawo energetyczne. Zawarte w tym rozdziale wywody są bardzo wnikliwe-uwzględniają wszystkie istotne aspekty omawianego przez autora

problemu. Zawierają w swej treści cały szereg „nowości” zwłaszcza, gdy chodzi o ocenę roli Prezesa URE w zakresie ustalania treści stosunków cywilnoprawnych łączących przedsiębiorstwa energetyczne między sobą oraz między nimi a pozostałymi „uczestnikami” obrotu paliwami i energią. Rozdział czwarty autor poświęcił zagadnieniu obowiązku współdziałania przedsiębiorstw energetycznych jako instrumentowi warunkującemu realizację celów ustawy-Prawo energetyczne. W ramach tego rozdziału na szczególną uwagę i wysoce dodatnią ocenę zasługują wywody autora dotyczące tzw. zasady TPA, w ramach których zaproponował on szereg ciekawych własnych ustaleń i wniosków.

Również wartościowe są ustalenia zawarte w trzech dalszych rozdziałach rozprawy poświęconych – kolejno – kwestii wpływu realizacji obowiązku współpracy na zapewnienie dostępności (dla odbiorców) paliw i energii, realizacji zadań w zakresie tzw. odnawialnych źródeł energii oraz kwestii (niezwykle istotnej) wpływu realizacji obowiązków współdziałania na funkcjonowanie systemu energetycznego jako całości. Zwłaszcza w odniesieniu do tego ostatniego zagadnienia należy dodatnio ocenić wysiłki autora, który przedstawił cały szereg konstruktywnych ustaleń i wniosków.

4. Nie jest zadaniem recenzenta ogólnego dorobku naukowego kandydata szczegółowa krytyka czy polemika z zawartymi w jego rozprawie stwierdzeniami czy wnioskami. Ograniczam się zatem do uwypuklenia kilku walorów omawianej rozprawy, które decydują o jej ocenie jako dzieła wnoszącego istotny wkład w rozwój nauki prawa administracyjnego, a w jego ramach w rozwój nauki prawa energetycznego.

I tak, po pierwsze, podjęty przez habilitanta temat jest tematem w zasadzie całkowicie nowym, nieopracowanym dotąd w polskim piśmiennictwie w sposób całościowy (jest o nim mowa jedynie w opracowaniach typu

„komentarzowego”). Autor był w związku z tym niejako „skazany” na samodzielne jego opracowanie, co – z kolei – wymuszało zawarcie w rozprawie całego szeregu „nowych” ustaleń i wniosków. Autor z powodzeniem podołał temu zadaniu.

Po drugie, należy wysoko ocenić strukturę omawianej rozprawy. Jej konstrukcja jest wzorowa, przy czym w kolejnych rozdziałach habilitant realizuje założenia konstrukcyjne swojej pracy w sposób konsekwentny.

Po trzecie, równie wysoko należy ocenić warsztat naukowy autora. Uwzględnił on pełną literaturę przedmiotu czyniąc to w sposób samodzielny i krytyczny.

Po czwarte, w odróżnieniu od wielu prawniczych rozpraw naukowych opiniowana rozprawa nie jest jedynie opisem czy przedstawieniem (choćby nawet dokładnym) stanu normatywnego w danej dziedzinie (czyli *sui generis* „krajobrazu prawnego”). Autor zdefiniował prawidłowo zagadnienie badawcze o istotnym znaczeniu tak teoretycznym, jak i praktycznym oraz to zagadnienie w sposób całkowicie zadowalającym

„rozwiązał”. Zaprezentował on ponadto, w szczególności, propozycje odnośnie wykładni konkretnych przepisów ustawowych, które mogą mieć znaczenie z punktu widzenia potrzeb organów stosujących prawo.

Po piąte wreszcie, wysoko oceniam poziom i znaczenie teoretyczne i praktyczne wniosków końcowych zaprezentowanych przez habilitanta w jego rozprawie.

Podsumowując ocenę rozprawy Pana dra M. Domagały pragnę stwierdzić, że wykazuje ona nie tylko wysokie walory „sama w sobie”, ale – ponadto – może i powinna stanowić wartościowy „punkt wyjścia” dla badań nad danym tematem podejmowanych przez innych autorów.

C. Ocena pozostałego dorobku naukowego

Jak już wyżej wspomiano tzw. "pozostały" dorobek naukowy habilitanta jest ilościowo w pełni wystarczający. Obejmuje on szereg artykułów naukowych opublikowanych w zasadzie wyłącznie w opracowaniach książkowych o charakterze zbiorowym. Nie umniejsza to – rzecz jasna – wartości merytorycznej tychże opracowań. Za najbardziej wartościowe spośród tej kategorii osiągnięć autora uważam jego prace dotyczące uznaniowości decyzji koncesyjnych wydawanych przez Prezesa URE w kontekście obowiązku stosowania ustawy z 2004 r. o zamówieniach publicznych (w:) Nowe prawo energetyczne; praca zbiorowa; 2013) oraz artykuł poświęcony sytuacji prawnej tzw. „odbiorcy wrażliwego” jako konsumenta na rynku energii (w:) Ochrona konsumentów i jej współczesne wyzwania (praca zbiorowa, 2015).

W/w artykuły zawierają szereg nowych ustaleń stanowiących wkład w rozwój nauki prawa administracyjnego.

D. Ocena w zakresie dorobku dydaktycznego

Habilitant prowadził wykłady i ćwiczenia na różnych kierunkach studiów z przedmiotów: Prawo energetyczne, postępowanie administracyjne, postępowanie sądowo-administracyjne, publiczne prawo gospodarcze.

Ponadto habilitant był promotorem 89 prac magisterskich oraz 31 prac licencjackich. Jest także tzw. promotorem pomocniczym w dwóch przewodach doktorskich.

Mamy tu do czynienia z niejako standardowym przebiegiem kariery dydaktycznej pracownika szkoły wyższej na etapie „przedhabilitacyjnym”.

E. Ocena w zakresie dorobku popularyzatorskiego

Do dorobku habilitanta o charakterze popularyzatorskim należy zaliczyć w szczególności jego udział w opracowaniu p.t. *Kompendium wiedzy administratywisty* (praca zbiorowa, 2008) w ramach którego przygotował on szereg haseł dotyczących prawa o postępowaniu administracyjnym.

F. Ocena osiągnięć w zakresie współpracy międzynarodowej

W zakresie współpracy międzynarodowej autor był czynny m.in. jako wykładowca w Utena University of Applied Sciences (tytuły wykładów: *Energy market rules. Energy market in Poland, National regulatory authority in Poland* oraz *Energy security in Poland*). Współredagował też numer periodyku „OGEL Oil, Gas & Energy Law nr 2 (2015).

G. Ocena osiągnięć w zakresie działalności organizacyjnej

Osiągnięcia organizacyjne habilitanta są znaczące. Był on (jest) członkiem kilku komisji wydziałowych, a także Pełnomocnikiem Rektora KUL ds. praktyk studenckich. W ramach działalności organizacyjnej w Wyższej Szkole Handlowej w Radomiu habilitant był m.in. członkiem redakcji Roczników Wyższej Szkoły Handlowej w Radomiu oraz Przewodniczącym Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów. Ponadto w latach 2010 – 2014 habilitant pełnił obowiązki Dziekana Wydziału Studiów Strategicznych i Technicznych WSH w Radomiu.

Na uwagę zasługuje praca habilitanta jako eksperta Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

H. Konkluzja

Całokształt dorobku naukowego oraz tzw. pozostałego dorobku z całą pewnością zasługują na wysokie uznanie. W szczególności monografia habilitacyjna Pana doktora Michała Domagały jest bardzo wartościowym opracowaniem, w ramach którego autor podjął i rozwiązał z powodzeniem zagadnienie naukowego o znaczącej doniosłości tak dla teorii prawa administracyjnego, jak i dla praktyki stosowania prawa. **Monografia ta niewątpliwie stanowi istotny wkład w rozwój nauki prawa administracyjnego gospodarczego (publicznego prawa gospodarczego) i wraz z pozostałym dorobkiem naukowym oraz dorobkiem dydaktycznym, popularyzatorskim, dorobkiem w zakresie współpracy międzynarodowej oraz dorobkiem organizacyjnym, które są znaczne i pod względem merytorycznym bardzo wartościowe**

**stanowi z całą pewnością podstawę dla dalszych stadiów przewodu
habilitacyjnego** (w rozumieniu przepisów ustawowych o nadawaniu stopni
naukowych i tytułu naukowego oraz o stopniach i tytule w dziedzinie sztuki).

Kraków, 1 marca 2017 r.

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping, fluid strokes that form a stylized, abstract shape.

(-)Prof.zw,dr hab.Annal Walaszek-Pyziot